

1045

ABONAMENTUL
 Pe un an . . . 28 Cor.
 Pe un jum. . . 14
 Pe o lună . . . 2-40
 Nrul de Duminică:
 Pe un an . . . 5 Cor.
 Pentru România și
 America . . . 10 Cor.
 Nrul de zi pentru Ro-
 mania și străinătate pe
 an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
 si **ADMINISTRATIA**:
 Deak Petru, uleza 20.
INSERTELE
 se primesc la adminis-
 tratie.
 Abonamente publicitate la de-
 scrie costă fiecare linie 20 fr.
 Manuscrisurile nu se ina-
 rtau.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502

Solidaritatea ..

Cuvântul cel mai adeseori rostit în timpul din urmă este „solidaritatea”. Este un cuvânt și acesta, ca multe altele, cari vor să caracterizeze virtuțile sociale și se invocă, decâteori o cer împrejurările și mai cu seamă totdeauna, când e nevoie de un pretext.

În combatare un adevăr elementar, dacă ne-am pronunța contra solidarității. Ținem și noi la principiul acesta democratic și, cu tot entuziasmul nostru pentru valoarea personalității, apreciam întotdeauna mulțimea, ca putere. Mai mult chiar, avem credința că în situația de-acum mulțimea și numărul sânt totul, iar individualitățile de cari dispunem cu totul secundare.

Nu este însă mai puțin adevărat, că aplicarea acestui principiu de armonie și de bună înțelegere variază în rezultatele sale, dela o situație la alta. Sânt cazuri când solidaritatea are fructuoase succese. Cum însă de obicei această strînsă legătură este mult mai ușoară și, poate, exclusiv posibilă între cei mai slabi, e natural să se întâmple, ca cei mai tari și mai energici să nu se supună acelei mașini de uniformizare socială, care caută să prefacă pe fiecare individ în manechin, supus cu totul unor anumite moravuri și credințe. Sânt apoi

alte cazuri, când în solidaritate și în marginea cadrelor ei înguste nu se produce nimic real, se face imposibilă orice nobilă rivalitate, se ține pe loc orice mișcare și se ascunde totul în haina unui spirit înapoiat. Care om cuminte nu va admite, că în aceste condiții, solidarizarea constituie o inovație?

Iată dar, că nu este bine, că se vorbește atât de vag despre această noțiune și că atâta lume se atârna de ea. Că unirea și concordia sânt bune și că *discordia maximae res dilabuntur* se știe dela tata Traian și popoarele de pretutindeni caută să se folosiască de acest principiu după putință. Ne facem însă rezerva asupra faptului, că fiecare caz de solidaritate își are povestea sa și cercetându-le mai deaproape, cum se cuvine, înainte de-a te pronunța asupra lor, adeseori va trebui să fii mai îngăduitor cu judecata și să nu-ți pui credința întreagă în această singură idee salvatoare.

În acest singur punct mărturisim că lumea noastră politică e foarte sensibilă. Popor mic, fără ajutor din afară și fără ascultare din partea adversarilor dinlauntru, puterea este în noi înșine. Solidaritatea este deci firească și toată făptura știe să vorbească de dânsa. Chiar frații noștri din Regat, cari nu ne cunosc intru toate și au o

orientare greșită despre valorile și caracterele dela noi, când întrezăresc vre-o pricină, vre-o deosebire de idei sau de tactică, găsesc un singur sfat bătrânesc, ce ni-l dau, — să fim solidari! Este acesta cuvântul stereotip, care circulă, pe dreptul sau pe nedreptul, chiar acum și încă cu o îngrijorare exagerată.

Sântem însă de părerea, că rău fac aceia cari ar voi să reducă voința tuturor la o singură formulă și mai mult greșesc aceia, cari în anumite cazuri concrete văd apropierea unui dezastru. În o astfel de judecată este ceva absolut primitiv, sau o lipsă de chibzuire în materie de progres.

Cine cunoaște trecutul nostru politic, trebuie să știe, că acea ideală solidaritate, ce se aseamănă unei voințe pure și la fel instrunată, n'a fost cu putință nici la noi. De când există o viață politică, fie că s'a luptat în parlament, cu seria de deputați crescuți în spiritul lui Deak, fie că s'a poposit în zeceniile pasivității, controlul și direcția au fost pururea libere, au fost pururea fracțiuni politice, cari au emulat între sine și au făcut, în marginile posibile, școala politică a poporului român din Ungaria. Niciodată fruntașilor și comitetelor nu li s'au dat brevete de intangibilitate și de câteori erau dovedite nemulțumirile în po-triva lor, se pronunțau înlocuirile. Iar când bătrânețea și lipsa de energie a

FOIȚA ZIARULUI TRIBUNA.

Cum se fac alegerile de deputat în Ocna-Sibiului?

II.

Tirgul de mandat din Ocna-Sibiului.

Serédy a observat, că de o vreme încoace Moháry este mereu frământat de gânduri. Nu l-a întrebat: ce are. A așteptat să i-se destăinuască singur. Ceeace s'a și întâmplat într-o seară. Moháry a început să-și verse sufletul:

— Acum mă arde deja chestia aia din Ocna-Sibiului — zise. Nu se mai poate amăna cu bandiții ăia. Cer mereu banii de hoție, iar eu n'am ajuns încă să mă răuiiesc nici cu advocații, așa că nu știu încă cât le va mai rămâne jubților mei alegători din cele patruzeci mii coroane...

Stase îngândurat puțin, apoi continuă:

— Și totuș trebuie să fac ceva cu ei, fiindcă au început să-și iase din răbdări, și azi am căpătat scrisoare dela dânsii, ca de altfel zil-amenințându-mă că facăt nu le plătesc în apul cel mai scurt, vin să descopereș pama electorală în publicitate...

— Hm! — exclamă Serédy — asta ar fi rău!

— Rău, rău, — adăogă Moháry — dar a plăti de odată o sumă de asta, încă nu-i bine!...

— Asta cred că nu acum ar fi actuală, del-

deputat — zice Serédy — ei atunci, când ați făgăduit suma.

— Asta o știu și eu — replică Moháry — dar ea nu măi poate schimba faptul. Obligațiunea mea trebuie să o scot dela dânsii.

— Trebuie, zău — opinează Serédy. — Fiindcă dacă ăia într'adevăr s'ar hotărî să aducă atacerea în publicitate, acum în chiar anul întâiu a judecătorei curiale și a epocii legii, dreptului și dreptății, ar naște un scandal căruia i-ar merge vestea în lume. Cu atâta mai vartos că Curia a verificat mandatul contestat. Ar fi un caz într'adevăr clasic. Aii!

— Da mă sperii și mai mult — zise Moháry, cam supărat. — Văz că nu măi este chip de amănare... Dar despre asta și voi am să vorbesc... Domniule redactor, te rog să pleci mâine la Ocna...

— Bine! — zise redactorul. — Cum crezi! Serédy se acimatizase așa de mult în modul de gândire a societății din Arad și mai ales la lumen de gândire alui Moháry, încât n'a hesitat nici un moment să a primit însărcinarea murdară, să meargă la Ocna...

— Dar să bați de seamă — îl rugă Moháry — trebuie să fii foarte prudent și circumspect. De acela te rog la aceasta misiune politică pe dta (pentru dânsul era misiune politică) fiindcă n'am pe nimeni altul, în care m'as putea pe deplin încrede și care ar avea și perspicacitatea necesară de a nu se lăsa tras pe stoară de tâlharii ăia.

Serédy era oât pe aci să se simtă mândru de aceasta încredere și perspicacitate...

Fiindcă — continuă Moháry — agentul acela de mandate, lăncu Mitru, este tot așa de mare bandit, uns cu toate unsoarele, ca și corțeșii mei de acolo: cei patru popi și Dimitrie Iosif, omul de încredere al „Albinei”, la care se așă depositată și obligațiunea mea. Astia — mi-se pare — sunt înțeleși întreolaltă și dacă le dau lor banii, toți ajung în buzunarul lor. Iar dacă-i vorba de economisit aci ceva asta aș dofi să o fac pentru mine.

Ba bine că nu — gândi în sine Serédy. — De-aceia, cred — continuă Moháry — că d-voastră să încercați cu dânsii așa că alegătorii de rând, și subșelii — să se mulțumească a primi onorarul făgăduit în coroane.

Serédy, dând din umeri, zise:

— Va merge asta? — întreba.

— Asta se va vedea imediat la întâia sondare a teteului — zise Moháry — de-aceia mergi între ei.

Bine — prin Serédy — să facem dar planul de tactică.

— Eu — zise Moháry — îi așz scot dela celor din Ocna, ca un om de încredere ar mên va merge pomăne împreună cu lăncu Mitru acolo și dacă se va ajunge la înțelegere, va plăti imediat banii. D-lale trebuie să-i poade obligațiunea în Sibiu veți fi deci așteptati, lăncu vine să scara și trâmbe cu accelerarea de seara puteți pleca!... Domniule Csotány!

— îl strigă omului său din birou.

— Poftiți, măria voastră! — s'anuntă un băetan sprintenel.

— Dă-mi te rog desaru din Ocna — porunci Moháry.

lui Babeș, pe cum și nepotrivirea lui cu ideile curente ale Tribuniștilor, erau fapte constatate, el a fost silit să-și depună mandatul de șef al națiunii. Sânt aceste procese firești în dezvoltarea și tendința de selecțiune a poporului și ar fi fost foarte absurd din partea contemporanilor, de a zări în ele tendințe separatiste, sau o inoportunitate în privirea intereselor comune. Astfel de crize sânt organice și sânt necesare, ele nu vin din calcul și nici la timpul care vrei, căci împrejurările le determină; ele nu sânt niciodată intempestive, de oarece rostul lor nu este o slăbire, ci o întărire a organismului național.

Iată pentru ce noi credem că răul obiceiului de a invoca pururea ideia solidarității și a te înfășura în ea ca într-o panacee, câtă vreme nu este vorba decât de discuțiuni și de nemulțumiri legitime, nu poate fi admis.

De altfel să întoarcem foaia și să vedem cum înțeleg acum noțiunea sfintei solidarități acei bărbați, cari au umplut Europa cu vestea despre solidaritatea noastră. Ce ne opun dânsii?

În ședința faimoasă din Budapesta au preconizat ideia, că, pentru ca neamul românesc să fie solidar, trebuie să se înființeze numai decât un ziar la Arad, care, pus în coastele „Tribunei” să pronunțe zilnic neînțelegerea și pură, principala o turnură permanentă de bășcărie și aranjând concurențe ilegale cu broșuri către public. Această pornire fratricidă un întreg comitet luminat și onest o încuviințează și o cere în numele solidarității!!

Măsurile pentru foaie se iau și cei dintâi pași, făcuți de aranjorul general al spectacolului, sunt scrisori către

toți colaboratorii „Tribunei” cu îndemnuri de a părăsi „oculta” „Tribunei” și cu oferte mai mari ca onorar, după tipicul celei mai josnice tentative.

La București dl Suci, de braț cu dl Belimbroke de Popovici, mistifică opinia publică și fac propaganda pentru noul ziar și însiră la calomniile în privirea noastră, după tipicul celor mai deserați adversari.

În Ungaria întregă și în Ardealul nostru, unde numele cunoscutorilor de limbă românească și a bunilor stilști și a scriitorilor de seamă s'a înmulțit considerabil, onorabilul comitet și cei 49 de fruntași alcătuitori de gazetă nu găesc publiciști pentru coloanele lor și reflectă la câțiva domni gazetari tineri și necunoscuți din București, pe cari îi aduce la Arad să păziască solidaritatea, de care au dat probe în „Seara” și „Minerva”, în cari ne-au insultat. Nu-i așa că e adorabilă concepția și este extrem de demnă teoria comitetului asupra solidarității? Nu-i așa, că ne-am făcut datoria și i-am atras de timpuriu atenția asupra acestui mod cinic de a-și înțelege răzbunarea? Bine! Să ne apărăm, fie-care, punctul nostru de vedere!

„Școala tinerilor oțelști”. Dl Dr. Valer Moldovan din Turda, publică în „Gazeta Transilvaniei” din Brașov, un nou articol fulminant, în care la apăsarea a întregii lumi românești și a celor... —... fedi pânși prin criticele... noastre (și chiar și ale „Gaz. Tr.”... cum dovedește numărul ei de ieri) și apărarea altora cari prin activitatea lor întotdeauna au fost părtași și de aprobarea noastră. Apărarea aceasta, firește, e în același timp un nou atac, neisbutit, la adresa ziarului nostru și a celor grupați în jurul lui.

Articolul este și el un fel de „Mons Meg” (fără îndoială de calibrul mai mic), care rănește pe ceice trag focuri cu acest tun. Pen-

Domnul Csotány sosi cu un vraf întreg de acte. Toate în perfectă ordine. Lista de alegători, lista celor care au votat, procesul verbal al alegerii, sentința curiei, care a verificat strașnicul mandat. Apoi vre-o zece liste, multiplicăte cu mașina, a alegătorilor cari au votat cu Moháry. Toate în ordine. Un budget gata încă era. Summa summarum, pe baza redusă făcea vre-o 23 mii coroane: plata alegătorilor, a corțeșilor, a subșefilor și șefilor, a celor patru popi valahii, a celor patru biserici și pretenșiunea lui Dimitrie Iosif. La asta a adăugat Moháry 10 mii coroane, onorariul advocaților, 5 mii coroane onorariul mijlocitorului Iancu Mitru; iar două mii a socotit pentru cheltuielile și călătoriile sale.

Serédy a clătinat neîncrezător din cap examinând socoteala.

Nu cred să meargă — opinioană — dar încercăm. Când plecăm?

Măine seara, cu acceleratul, — răspunsul — dimineața sunteți în Sibiu, unde așteptați pe harambașii, pe cari i-am lăsat.

— Voi aranja afacerile în redacție și — zise Serédy — fiindcă mă surprinde neașteptate călătoria asta și oamenii din redacție dorm până mâine după prânz; după încheierea ziarului de obicei mai rătăcesc prin cafenele și nu vreau să dau ordine cu repezeala.

— Și cu altceva trebuie să te pregătești, domnule redactor — zămbi Moháry. Fac rămasăg că nu știi cu ce?

— Nu — răspuns sincer Serédy.

— Să fii în curat încă cu un lucru — explică Moháry — aderenții partidului contrar au luat și ei de știre de nemulțămirea oamenilor mei și acum pândesc să ne prindă la facerea socotelii. În chipul acesta vreau să și răsbune că ei au rămas la o parte dela oala cu carne. D-ta deci să nu te ațezi în adevărata d-tale înfățișare acolo!... Mă înțelegi?...

— Înțeleg, — zămbi acum Serédy — trebuie să merg deghizat!...

— Da, — zise Moháry — cel puțin cu fața deghizată. Pune-ți barbă și mustăți false...

— Excursia va avea cel puțin și o parte aventuroasă — observă Serédy la gluma ușurată și primejdioasă.

— Să-ți câștigi deci mai întâi o barbă potrivită părului d-tale — zise Moháry. Găsești la frizerul Bányász. Ori la frizerul dela teatru, află destule.

Serédy a plecat și a aflat o barbă mare și deasă și niște mustăți tufoase, cari i-se potriveau părului. A adus-o cu sine și și-a pus-o. Era de tot altul. Au rîs toți cu poftă...

A sosit în urmă și Iancu Mitru. Un valah cu o privire serioasă. Un fel de avocat pe jumătate rămas neisprăvit, pe care deci de mai mulți ani îl ține cu cozonaci liga românească și afaceri de astea de mandat.

Acesta nu a prea voit să se învoiască la lichidarea în coroane, dar la urmă a admis și el: „să încercăm!”

— Dacă mi-o faci asta, Iancule — îl încurajă Moháry — îți dau îndărăt polița de 900 coroane și-ți mai dau cinci sute coroane —

tru a ne combate, dl Moldovan citează conferența a unui „tînăr” sociolog ungar, despre care afirmă că:

„Durere, acest „tînăr” nu este dintre ai noștri, pentru că el nu este crescut în atmosfera lărmuitoare, pretențioasă și frazeologă a vieții noastre publice...”

„Gazeta”, hotărît n'are noroc cu colaboratorii ei. Dl Moldovan recunoaște că atmosfera vieții noastre publice este „lărmuitoare, pretențioasă și frazeologă” și totuși ia apărarea celor cărora le place această atmosferă de procese verbale seci și hotărîri neexecutate. Și ia apărarea lor chiar împotriva celor cari ar dori s'o vadă înlocuită cu o nouă atmosferă de muncă adevărată și bine chibzuită.

Dl Moldovan cântă și descântă... iar noi mergem înainte.

Ziarele italiene contra guvernului ungar. La timpul său am amintit despre nemulțumirea, ce a produs-o între Italieni — numirea lui Wickenburg ca guvernator al orașului Fiume. Acum se ocupă de acest caz și ziarele din Italia, cari atacă violent guvernul ungar pentru ura ce a dovedit-o față de Italieni prin numirea de guvernator al celui mai neîmpăcat dușman al Italienilor fiumani. Ziarul „Messagero” din Roma califică procedura guvernului maghiar de o deschisă provocare la adresa Italienilor.

„Noul guvernator va disolva reprezentanța — zice „Messagero” — dar alegerile vor aduce iar isbânda Italienilor. E de prevăzut însă, că lupta nu se va da cu arme cinstite. E timpul de altfel să se știe în întreaga Italie, că guvernul unguresc e tot așa de perfid și brutal față de Italieni, ca și guvernul austriac.”

Noul prefect al Mureș-Turzii. Din Tîrgul-Mureșului se telegrafiază: Azi dimineața a avut loc instalarea noului prefect al comitatului Mureș-Turda, contele Ioan Haller.

Instalarea a decurs în liniște. După prestarea jurământului, noul prefect a ținut un discurs mai lung, făgăduind că va munci cu

peste cele trei mii, pe cari le-ai căpătat deja.

— Unde-s alea deja, domnule deputat!? scoase un oftat viclean valahul. — Și acum mi-ar prinde bine câțiva gologani mărunți!...

— Domnule Csotány! — strigă Moháry cam bine dispus — dă-i domnului Iancu 100 coroane... Dar să i-o pui în cont... Frumoase conturi pot fi în cartea aceea principală.

A doua zi, dl Csotányi a ridicat din contul curent al dlui Moháry dela o bancă din Arad, cele 23 de mii cu cari trebuia să plecăm.

— Cheltuielile d-voastră să vă siliți să le acoperiți de aci. Dar nu cumva să beți șampanie din ei! Fiindcă e mult ban aci, colosal ban... — oftă, în vremece Serédy numără banii și-i puse într'un buzunar din interiorul vestei.

— Ai revolver la d-ta? îl întrebă Moháry.

— Cum nu... la un așa prilej. Iacă de cel american!...

— E foarte blestemat poporul acela din Ocna! — zise Moháry.

— Nu-i așa, măria voastră die deputat — își luă în apărare neamul Iancu — își cere numai dreptul său!...

Dreptul!...

— Voi vedea ce harnici sânteti — își luă rămas bun dela cei doi vrednici delegați Moháry. — Numai cuminte și... cu cruțare.

Serédy și Iancu a doua zi au ajuns într' devăr în Sibiu, unde au tras la un hotel mâna a treia, ca să nu atragă vre-o atenție

loată stăruința pentru restabilirea păcii și a bunei înțelegeri în comitat.

Criză parlamentară în Bosnia. Fiind stabilită pe ziua de 16 Ianuarie redeschiderea parlamentului din Bosnia, președintele Camerei a invitat pe toți șefii partidelor la o conferință, ca în înțelegere cu dânsii să poată ajunge la o modăritate, referitor la activitatea parlamentului. Conferința a decurs însă în mare agitație; șefii s'au declarat nemulțumiți cu politica ministrului comun de finanțe, care sacrifică interesele provinciei — intereselor monarhiei. În urma eșuării acestor tratative cu șefii partidelor, se dă ca sigur dizolvarea parlamentului, înainte de 16 Ianuarie.

Retragerea guvernului român.

București, 28 Dec.

Sărbătorile Crăciunului au adus în România senzația politică mult așteptată, retragerea guvernului român. Dl Ion I. C. Brătianu, șeful partidului național-liberal, a anunțat la consfătuirea majorităților parlamentare hotărârea guvernului de a se retrage. Vorbesc într'adins de *retragerea*, și nu de *căderea* guvernului.

Niciodată poate un guvern nu a plecat în mai mare liniște, fără șmot și fără crize politice, oarecum de bună voie. Care-i motivul retragerii guvernului? Opoziția susține că indicațiile corpului electoral în alegerile parțiale din cei urmă 3 $\frac{1}{2}$ ani au fost contrare partidului dela putere. Peste jumătate din cele vre-o 18 alegeri parțiale au ieșit împotriva partidului liberal.

Cu toate aceste motivul retragerii guvernului pare a fi altul. Dupăcum a spus un fruntaș liberal, dl Al. Gh. Radovici, sfortarea depusă de partidul liberal pentru creierea marelui reforme agrare, l-a slăbit. El are nevoie de liniște și de reculegere, spre a aduna pu-

teri nouă. Partidul dispune azi de o pletoară de forțe, de un număr foarte mare de partizani. Din acest prisos a răsărit un rău intern: conflictele și neînțelegerile, nu în centru, dar la periferii. Într'un mare număr de organizații locale din țară, partidul liberal e dezbinat în două grupări deosebite cari se combat. În unele locuri șeful partidului a izbutit să realizeze o împăcare, un *modus vivendi* între cele două tabere.

În cele mai multe însă neînțelegerile dăinuiesc și constituie un element permanent de slăbiciune a marelui partid. Ceia ce trebuie să ne atingă neplăcut este faptul că de cele mai multe ori, aceste grupări mărunte locale nu se dezbină pe chestii de principii politice ci pe chestii personale. Nu sânt rivalități de idei, ci rivalități în jurul persoanelor și a slujbelor și rosturilor de căpătuială. Luptele locale dau deci un spectacol adesea respingător și desvălesc o moralitate politică inferioară.

Se pare că dl Ion I. C. Brătianu, șeful partidului liberal, a luat hotărârea fermă de a pune un capăt acestor stări nesănătoase. Spre a-și dedica toate forțele acestei probleme și spre a înlătura orice piedeci, partidul trebuia să părăsească puterea. Liber de orice considerații pe cari i-le-ar impune sarcina guvernării, șeful va putea să se apuce de a curăți acest grajd al lui Augias al rivalităților și desbinărilor locale. Dl Brătianu se retrage deci spre a recreia și spre a întări partidul liberal, redându-i coeziunea și solidaritatea slăbită. Și cum partidul conservator este slăbit prin sciziunea lui, se crede că viața viitorului guvern conservator nu poate fi de lungă durată. Dl Brătianu dorește ca momentul căderii viitorul guvern să găsească un partid liberal puternic,

unitar și bine consolidat pentru a lua din nou puterea cu perspective de lungă guvernare.

El preferă deci să scurteze zilele actualului guvern cu ceva spre a-și asigura o guvernare depărtată, dar mai îndelungată.

Cu o mică pierdere momentană, el dorește să-și asigure un câștig înzecit în viitor.

În discursul său rostit la întrunirea majorităților ținută săptămâna trecută dl Brătianu a mărturisit cu destulă francheță tactica aceasta. Viitorul va arăta dacă calculul politic al Dsale a fost exact.

Cor.

Noul guvern.

București, 12 Ianuarie n. (telegramă). Dl Petre Carp, însărcinat cu formarea noului guvern, a prezintat Maj. Sale lista ministerială care a fost aprobată.

"Monitorul Oficial" de mâne va publica autograful regal despre primirea demisiei guvernului liberal și numirea noului guvern conservator.

Cu prilejul demisiei cabinetului Regele Carol a acordat foștilor miniștri Djuvara, Haret, Orleanu, Mortun și Constantinescu înalte distincțiuni.

Lista ministerială e cea anunțată alaltăieri.

O critică străină.

Ziarul "Tägliche Rundschau" din Berlin publică următorul articol:

"O telegramă din București ne anunță: Într'o întrunire a majorității parlamentare, ministrul-președinte Brătianu a făcut declarația, că guvernul se va retrage, dupăce programul său, cu care a intrat în funcțiune după răscoala țărănească din anul 1907, a fost în mod favorabil realizat. De mai de mult retragerea ministrului României era de prevăzut. Guvernul liberal a luat conducerea afacerilor,

Iancu Mitru și-a adunat de pe undeva pe ora opt statul său major. Patru popi de o înfățișare venerabilă, un fel de domn cu privirea mânioasă și purtând barbă neagră și vre-o opt moși cu șube au bătut la ușa lui Serédy, care i-a primit. Avea pe cap o mică beretă, purta o barbă mare rotundă și mustați groase, tufoase. Deputația nu bănuia nimic. S'au prezintat pe rînd, cuviincios, la domnul delegat, mărița sa, care aducea aurul. Iancu a început apoi a desbate cu dânsii — în limba valahă. Serédy nu înțelegea nimic. Vedea numai că discuția se aprindea din ce în ce mai tare. Umiliții popi strigau ca niște sălbatici. Loveau cu pumnii în masă, protestau și amenințau.

Serédy observă deja, că va merge greu a vorbi cu oamenii ăștia în coroane, își fuma liniștit țigara, fiindcă nu luase încă cunoștință oficial de ultimul deputăției.

— Ei, ce zic la ofertă? — întrebă în fine, dupăce se mai potoli larma infernală.

— Spun, că ori li-se plătește tot, ori nu primesc nimic — anunță Iancu.

— Nu zău, mărița ta — luă cuvântul într'o unghurească stricată Dimitrie Iosif — noi ne-am făcut cu omenie datoria, să-și țină și dl Mohary cuvântul.

Acest Dimitrie Iosif, era acel delegat în formă de domn, care ținea în posesie să obligăția.

— Așa-e, așa-e! — strigară popii. Oamenii aceștia și-au făcut datoria lor pentru bani; trebuie să-i capete toți, altfel va fi un scandal de-i va merge vestea 'n lume.

— Liniștiți-vă — zise Serédy — d. Mohary nici nu vrea să scurteze pe nimeni, numai cheltuielile petițiunei vrea să le retragă.

— Noi n'avem cu petiția nimic! — răsună opoziția. — Contractul sună așa, că dacă îl vom alege pe Mohary, ne va plăti: douăzeci de mii de fiorini. Noi l-am ales, plătească acum dacă e om de omenie.

— De-acea am venit doar să plătesc — se impacientă Serédy.

— În fiorini însă, cum a fost înțelesul, nu în coroane, astea nu le primim. Mai bine nimic!...

Și cu astea și-au luat rămas bun și au plecat în satul lor.

Serédy dădu din umeri la încăpăținarea asta. Ce puteau face: și-au făcut și ei bagajul și s'au reîntors cu Iancu la Arad.

Iancu ăsta, în fond nu era vre-un om rău. Numai lupta pentru existența lui și a familiei îl împingea pe căile astea întunecoase. N'a

putut-o de loc scoate la cale cu riguroasele și așa a rămas fără avocatură, pentru care se pregătise.

— Mă persecutau profesorii — îmi zise — că nu știu corect de tot unghurește. Dar să mă crezi, aveam deja doi copii și eu mă chinuiam încă tot cu dreptul roman. Nu m'am putut feri cu el. În chipul ăsta am fost silit s'apuc meșteșugul ăsta problematic. Mă jenează de el, dar ce să fac? Trebuie să câștig cum pot. Asta este și profesiunea de credință alui Mohary... O... despre ăsta și-aș ști spune multe!...

A tăcut, în vreme ce trenul ticăia monoton spre Copșa-mică.

— Și-aș spune ceva, domnule redactor — începui cam sfios — dacă aș ști că nu mă tradezi la domnul deputat!

— Ce? — întrebă curios Serédy, — pe mine mă interesează mult afacerea lui Mohary.

— Va și fi bine să te interesezi de afacerile lui — spuse cu bunăvoință Iancu — pe-trucă toate sânt așa misterioase, așa... cum să le și zic? — murdare, ca asta, în care sântem amestecați noi. Ești încă un om, domnule redactor, poți utiliza statul meu bun și ferește-te de omul acesta infernal și nu-l sluj-

MUDÁS SÁNDOR

cojocar în

Kolozsvár, strada Unio Nr. 12.

Pregătește tot felul de articoli aparținători acestei brange, în preț favorabil precum Bitușe de călătorie, tocuri pentru picioare, lânării, cojoace pentru bărbați și femei, după modele franceze și engleze, colilere, manoșane, etc. Mare depozit de covoare de lână. Cumpăr tot soiul de blănării de vânat.

sunt acum aproape patru ani, în timpul răzcoalei țărănești. Ministrul-președinte de atunci, dl Sturdza, care se bucura în țară de o autoritate extraordinară, a izbutit, înainte de a se retrage, să împăciuiască pe țărani cu proprietarii. Retrăgându-se apoi în curând, din cauze de sănătate, l-a înlocuit dl Ionel Brătianu. Acesta, continuând opera marelui său înaintaș, și-a împlinit cu succes misiunea principală: de a restabili, prin dezvoltarea legislației, liniștea și încrederea între diferitele clase sociale, de a da vieții țărănilor o bază sănătoasă, și întregii dezvoltării naționale un avânt de progres.

Când Regele Carol a deschis, în Noembrie trecut, a patra și cea din urmă sesiune a Parlamentului, a constatat cu satisfacție munca rodnică săvârșită de guvern și de reprezentanții națiunii. Cu drept cuvânt. Căci în adevăr, Casa rurală, legea tocmelilor agricole, a obștilor, precum și cea contra trusturilor de arendași, au dat raporturilor economice o dezvoltare mai dreaptă, au favorizat formarea unei mici proprietăți rurale independente, și au asigurat progresul bunei stări generale. Sigur că marea mizerie a țărănilor nu a fost încă cu totul vindecată, dar s'a pășit cu energie pe calea vindecării, deși direcția ei mai are trebuință de oarecare rectificări parțiale, pentruca reforma să fie și mai eficientă. Ca și legea agrară, legea silvică încă a dat rezultate bune. Industria și comerțul au progresat, iar rețeaua căilor de comunicație a fost completată prin construcția de linii ferate și a importantului port Constanța. Justiția, instrucția publică și administrația au fost în mod simțitor îmbunătățite.

Și pe lângă toate aceste lucrări, guvernul n'a neglijat nici armata, ci a avut pentru dezvoltarea ei, toată sollicitudinea ce i s'a arătat totdeauna sub conducerea și la îndemnul Regelui Carol.

Un merit special și-a câștigat dl Brătianu, care și-a îngădat a ține portofoliul de afaceri, asigurându-se astfel de scopul principal al politicii sale, cunoscând cu limpezime situația și stând alături de Tripla alianță, prin cecece a adus, în mai multe rânduri, în situații grele, servicii prețioase păcii europene și în special păcii țărilor balcanice.

Prin urmare, dl Brătianu și aderenții săi liberali au toate motivele să privească cu satisfacție asupra activității lor de patru ani. Dacă cu toate aceste cabinetul s'a hotărât să se retragă, două cauze l-au îndemnat, la a-

cesta. Întâi dl Brătianu a simțit trebuința să-și reconstruiască partidul, fiind liber de povara treburilor statului, pentru a înlătura dificultățile ivite în sânul lui. Pe urmă și adversarii și-au dat multă silință ca să-i îngreuneze situația. Ca și în Anglia, erau până acum în România numai două partide istorice: liberalii și conservatorii, cari se succedau la guvern. În timpul mai nou s'a mai format un al treilea partid: cel conservator-democrat sub conducerea d-lui Take Ionescu, care s'a desfăcut de vechii conservatori și a primit principii și elemente democratice.

Prin aceasta a atras la sine pe democrații de la liberali și în general a știut să câștige în scurtă vreme aderenți numeroși și să influențeze în favorul său alegerile complementare. La primăvară urmând să se facă alegerile generale, dl Brătianu va fi preferit să nu expună guvernul primejdiei unui eșec, ci mai bine s'a retras din vreme și de bună voie.

Regele Carol stă acum în fața unei grele hotărâri: Cui să dea guvernul? După obiceiul vechiu ar trebui să-l primească partidul conservator sub conducerea d-lui Carp. Dar acesta este foarte slăbit în urma sciziunii; afară de aceasta, cu prilejul dezbaterii din urmă a adresei, conservatorii în luptă cu democrații, s'au dovedit inferiori acestora. De altă parte partidul conservator-democrat, va părea Regelui prea tinăr, ca să-l supună de pe acum unei probe de încercare atât de grea. S'ar putea însă ca aceste două partide să se unească iar, într'atât cel puțin, ca să poată forma un minister mixt. Dar experiența este în contra executării acestui plan, căci asemenea fuziuni totdeauna au dus la confuziuni.

Poate se va forma un minister de afaceri, compus din funcționari politicești neutrali. Dar și acesta ar avea să lupte cu multe neajunsuri. Va să zică, greutatea în toate părțile, ori unde și-ar arunca regele privirile.

De aceea, este probabil că El se va hotărî să nu părăsească drumul obișnuit și va însărcina cu formarea noului cabinet pe dl Carp, șeful partidului conservator. Prin aceasta își va menține simpatiile vechilor și influențelor boierii, și va da șefului conservatorilor ocazie să guverneze. Mai departe nu este exclus nici aceea, că în fața faptelor împlinite, frații dușmăniți se vor uni spre muncă comună.

Parodia comediei coaliționiste.

— Situația politică. —

Cu aceeași figuranți și aproape cu aceeași împărțeață de roluri, în politica ungurească s'a dat ieri cel dintâi tablou din parodia comediei coaliționiste. Minciuna și imoralitatea politică sunt și astăzi motivele principale ale acțiunii ce se țese pe fondul urât al rivalității pentru acapararea puterii.

Nimic nu vedește mai caracteristic necesitatea politică a partidelor ungurești decât chiar faptul că reconstruirea vechii tabere independiste se încearcă acum pe temeiul aceluiaș motiv care a provocat înainte cu doi ani spargerea ei în fracțiunile Kossuthistă și Justhistă. Motivul e înfrângerea băncii ungare autonome. O dorință pe cât de absurdă în situația economică și financiară dată Ungariei, pe atât de nefastă pentru nevoile mai arzătoare ale țării, căci încrucișează calea oricărei activități pentru binele acesteia.

Dar partidele opoziționiste își dau prea bine seama de deșertăciunea oricăror sfertări pentru separarea băncii ungare. Credincioase tacticii lor specifice de-a rătăci și corupe spiritele marilor, pentru că banca autonomă este numai platforma ce ascunde rivna lor, mai pre sus de toate, de a răsturna guvernul și de a-i lua locul, pentruca să continue și ele la rândul lor sistemul minciunii parlamentare.

Pentru aceea nu trebuie să ne surprindă scenele ca cele din ședința de ieri. Ele se vor repeta mereu și în viitor, câtă vreme parlamentul actual nu va înceta să fie cea mai sintetică expresie a minciunii politice pe continent.

Și poate nimeni n'a caracterizat, tocmai ieri, mai frapant, psihologia situației decât însuș prototipul acestui parlamentarism, Polónyi. Cel dintâi care a grăbit să-l felicite pe Kossuth pentru discursul de ieri, a fost adică însuș Justh, cel mai declarat dușman al lui. Acest gest de învingere de sine a

în toate interprinderile lui zămintite și imposibile!...

— Doamne Iancu — îi replică contrariat Serédy — judecata d-tale asupra lui Moháry e prea pesimistă. Fiindcă a vrut să stoarcă ceva dela precupeții aștia cu voturile lor, cred că nu poate fi așa de vrednic de osândit.

— Nu pentru asta!... Doamne sfinte! Aștia ar fi primit doar și ofertul acesta din urmă! — se tradă intenționat Iancu — dar nu i-am lăsat eu!...

Dă, nu i-ai lăsat? — întrebă mirat Serédy — de ce dar s'au certat atâta? De ce?! Fiindcă n'am vroit să-i las eu să primească banii. Li-am spus, că ar fi proști, dacă ar lăsa un singur ban puturosului ăluia de jidan uzurar și neomenos. Și i-am asigurat, că peste trei zile vom fi aici, cu suma întreagă. Și vom și fi!...

— Iată o nouă specialitate! — gândi în sine stupefiat Serédy — în societatea asta într'adevăr toți mintesc oare?... Și un înșelător îl înșală pe celalalt!...

Dar l-a iertat numai decât pe Iancu, fiindcă se părea că în dosul sincerității sale cinice este dorința unei satisfacții totuși foarte, justă și îndreptățită.

— Da! — continuă Iancu măhnit — Moháry trebuie să plătească suma întreagă de patruzeci de mii coroane... Dacă el nu știe de omenie, de ce să știu eu?...

A povestit apoi cum îl ține pe dânsul în ghiare Moháry, cu aceea poliță de 900 coroane, pe care spre nenorocul lui a iscălit-o și nevastă-sa. Iar căsuța din Curtici este a ei. Odată, cu prilejul unei boale grele, i-a împrumutat Moháry aceasta sumă și nu vrea să-i restituie polița. Mai bucuros îi dă bani, din când în când, dar polița nu o dă cu ea îl ține legat pe Iancu. Iar acesta totdeauna e și în lipsă de bani, în loc de a depune deci din poliță — cecece Moháry dealtfel nici odată nu cere — ajunge tot mai mult supusul lui.

— Astfel face cu mine ce vrea — oftă Iancu — mereu mă amenință că-mi scoate casa la vânzare. E în stare, pe cât de fără inimă e. În Curtici are deja vre-o douăzeci de căsuțe de țaran, câștigate prin uzură. Dela mine nu cere numai demersurile astea în afacerile sale murdare, drept camătă. Dar câte afaceri de astea are... Pfui!...

S'a scuturat în întreg corpul său de scirbă. Deși, nu era desigur întâia afacere murdară asta în care era angajat.

— Vezi dar de ce urăsc eu pe scirbosul acesta de jidan — explică Iancu. — Fiindcă înzădar s'a botezat, e de o mie de ori mai mizerabil decât cel din urmă jidan uzurar... Și încă se mai laudă mizerabilul, că e descendent de conte, fiul contelui Keörtlévessy... Și despre asta aș ști povesti!...

— Ai auzit doar despre asta ceva, domnule Iancu? — se interesă Serédy, care și așa era de mult intrigat să afle ceva, fără a căuta prea dinadins, despre legenda asta favorită alui Moháry.

— Da'am auzit? — răspuse Iancu. — Il cunosc doar pe găinarul ăsta încă de copil. Eu eram deja mare, când venise tată-său, bătrânul Isak Morbitzer de logofăt la contele Keörtlévessy. Ce om de treabă și de omenie a fost bătrânul! Acolo zace în hotarul moșiei. Mizerabilul ăsta nici nu vrea să știe de mormântul lui.

Acolo e plin de bălării. Fiindcă animalul susține, că nu i-a fost tată și nu-l privește prin umare. E deadreptul maniacul ideii ăsteia. Nu ți-a vorbit d-tale niciodată de ea?...

— Cum nu! — răspuse Serédy.

— Atunci poți să fii în curat cu concepțiile morale ale omului acestuia!... Vezi, motive de astea m'au făcut, să-i abat pe oameni dela

BETAY és BENEDEK

— stabiliment de articole bisericesti —

BUDAPEST, IV. Váci-utca 39.

Se expedează pentru prețuri solide aranjamente complete pentru biserici, odăjdii, prapori, stihare, podre, policandre și candelabre, cadelnițe, iconostasă și icoane sfinte etc.

Lucrează iconostasă, altare, jertovnice, amvoane, icoane portative etc.

Prețurent, preliminar, sau desemnuri se trimit la dorință.

fost comentat apoi pe culoare drept semnul eclatant al apropiatei ralierei între cele două partide independiste. Justh însă a fost să avertizeze pe optimiști declarând numai decât, că despre o unire a partidelor încă nu poate fi vorba, deoarece ele sânt despărțite și prin votul universal.

— Iar eu vă zic vouă — a strigat Polónyi — că unirea se va face; nici chiar chestiunea votului universal nu ne va mai desparte. Vom fi de acord și asupra ei!

Da, are tot adevărul Polónyi. Chestiunea votului universal și nici o chestiune pe subsoare, nu poate să împiedice reunirea acestor partide când e vorba de cucerirea puterii.

Presemnele reconstruirii coaliției s'au arătat de altfel și la iscălirea propunerii prezintate ieri de Kossuth. Propunerea a fost iscălită de peste 80 de deputați opoziționiști, din toate partidele, și cu aceleaș iscălituri va fi prezentată azi și propunerea partidului justhist, prin oratorul său, profesorul economist Földes.

Iar dacă acțiunea de apropiere a celor două partide se va zădărnici în ciuda tuturor sforțărilor, un rezultat pozitiv se va obține totuș și anume întârzierea marilor probleme arzătoare ale statului.

Discuția la proiectul băncii, e sigur acum, va lua cele mai mari proporții posibile. Partidul kossuthist va defila cu toți membrii lui, tot asemenea și cel justhist. Guvernul va opune câțiva oratori de specialitate în frunte, bine înțeles, cu contele Tisza, suprema lui scăpare.

Camera.

Budapesta, 12 Ianuarie. În ședința de azi s'a continuat discuția la proiectul despre prolongirea privilegiului băncii austro-ungare. A fost poate singura zi de nivel parlamentar în senz europeanesc, după ce azi a vorbit cel mai temeinic specialist în chestiuni financiare din puținii pe câți îi are camera ungară, profesorul universitar Földes, din partea partidului justhist.

hotărârea lor. Fiindcă ei au venit hotărâți să primească ofertul nou... Oho!... Nu merge, lăncu își are cuvântul lui aci... Pentru uzurarul acela zece mii de fiorini, nu e nimic. Dar — pentru nenorocirii de 190 de Români, cincizeci de coroane — e o avere. Să plătească, dacă vrea să fie: mărta sa!... Dar și altfel aproape suma întreagă o capătă îndărăt prin salariul său de deputat.

— Ei, pentru asta totuși trebuie să slujească! — îl primi aproape involuntar în protecția sa Serédy.

— Din slujba ăștia n'are nimenea folos — zise lăncu. Iată se împlinește acuși anul, de când e deputatul Ocnei și n'a fost nici măcar odată în cercul lui. Natural, pân'acum nici n'a cutezat să meargă, fiindcă n'a plătit. Dacă va plăti, atunci nu va merge fiindcă se va considera achitat de datorie. Ceeace de altfel e și așa, pentru că ăștia nu-l vor însărcina niciodată cu nimic.

— Cum, n'au oamenii ăștia năcazurile lor? — întrebă Serédy.

— Ba ar avea ceva chestie de pășune — servi cu lămuriri lăncu — dar asta o cer de vreo douăzeci de ani. Au avut totdeauna deputați guvernamentali și totuș n'au putut ajunge la nimic.

— Natural — zise Serédy — fiindcă și pe ăștia îi vor fi ales tot atât de desinteresat, și apoi n'au mai cutezat să li-se mai adreseze, în plățirea rușinosului tribut fiecare se socotea degajat de îndatoririle sale de deputat.

— Dar nici n'a fost dela transacție încoaci ales cineva de două ori pe rând deputatul lor!... spuse aproape cu mândrie lăncu, care găsia în asta probabil oarecare virtute națională pentru neamul său.

Sub impresia vorbirii lui Földes s'au anunțat la cuvânt toți oamenii de specialitate ai partidului guvernamental. Földes a arătat că cauza situației economice inferioare a Ungariei e comunitatea de bancă cu Austria. E rândul guvernamentalilor să dovedească contrarul.

Românii și Sașii.

În coloanele acestui ziar în repetite rânduri s'a discutat atitudinea „confrăților” noștri sași față de poporul românesc, în mijlocul căruia alcătuiesc o insulă mică.

În repetite rânduri am avut prilej să constatăm cum toate străduințele săsești țintesc slăbirea noastră și că alianța lor cu Ungurii e îndreptată tot împotriva noastră.

Di asesor Nicolae Ivan din Sibiiu, într'o scrisoare adresată redactorului unui ziar săsesc din Sibiiu și publicată în „Telegraful Român”, rezumă câteva dintre semnele de „bunăvoință” manifestate de Sași față de noi, — mărginindu-se numai la comitatul Sibiiului.

Cam tot așa procedează Sașii și în celelalte comitate.

Iată ce întrebări îi pune dl Ivan redactorului sas:

1. Aprobi D-ta, că în Sibiiu, din 100 membrii aleși în reprezentanța orașenească, d-voastră stăpâniți situației, alegeți numai un Român — și în reprezentanța municipală nici un Român?

2. Aprobi D-ta, că la magistratul orașenească al Sibiiului azi nu este aplicat nici barem în funcțiune subalternă un funcționar român?

3. Aprobi D-ta, că Sașii din Sibiiu, alegători în Ocna-Sibiiului, cu excepțiunea prietenului meu Dr. Gundhardt merg toți la urnă în Ocna și votează pentru Jidovi — contra candidaților români?

4. Aprobi d-ta — că alegătorii sași din cercul Vințului-de-jos, — unul ca unul a mers la vot pentru evreul Mayer contra românului Dr. Iuliu Maniu?

5. Aprobi d-ta, că Sașii din Orăștie au făcut un cartel cu Ungurii și Jidovii de acolo — ca să reducă pe Români în viața comună, municipală, și la universitatea săsească, câtă vreme știi că Români din Orăștie formează majoritatea locuitorilor de acolo — și aprobi ținuta lor dușmănoasă față de candidatura Drului Aurel Vlad — și interesul pentru reușita lui Farkas Pál — interes, care a culminat în măsurile cele mai despotice ale prezidentului de alegere Dr. Klein, numai să asigure reușita favoritului d-voastră?

6. Aprobi d-ta, că alegătorii sași din Sasbeș — fac cartel cu toți străinii, Evrei și Maghiari, numai ca să smulgă Românilor și mandatul ce ni-s'ar cveni în acest cerc din comitatul Sibiiului, — locuit în mare majoritate de Români?

7. Aprobi d-ta, că cercurile electorale municipale — le-ați arondat după cea mai mizerabilă geometrie, ca noi Români abia să avem 3 cercuri cu majoritate românească — pe când d-voastră, v'ați croit și în Slimnic și în Gusterița — cercuri de alegere, iar Râșinari, Poplaca i-ați dat la Săliște unde nu era lipsă, — Avrigul, Sebeșel, Porcești și Boița — le-ați dat la Bradul d-voastre, Șinna — o ați împins la Sebeș — ca pe cei din Poiana, Rod, Apoldul-românesc, Topârcea și Ludoș — să-i puteți înghiți la Mercurea?

8. Aprobi d-ta, că Români după un pact vechiu aveau să aibă 3 posturi de prim-pretori români, — și acum ne-ați redus la unul? Ași mai putea înșira zeci de cazuri, dar mă opresc.

Noi Români nu sântem așa de egoiști ca conducătorii D-voastre, am dat furnizarea cărni și a pâinei în seminarul nostru, la compatrioții D-tale, (Destul de rău! N. Red.) și ne-am expus la ocara oamenilor noștri. De ce nu faceți și D-voastră barem un început? De ce vă scoate ochii o firmă românească în strada Cisnădiei — dar 21 firme jidovești vă faceți a nu le vedea? — De ce vă adunați în conventicule private și tractați chestia „Bodenschutz Vereinelui” după rețetele baronului Bedeus — când jidovii vi-se suie în cap — și de ce vă mirați de ai noștri, dacă stau și ei odată de vorbă cu jidovii?

Am ținut să aleg calea aceasta pentru ați da ocazie să meditezi asupra stărilor arătate de mine. Dacă vrei să ai soți de luptă pentru păstrarea autonomiei comunale și municipale, amenințată de guvern, să știi Domnul meu că autonomia nu este numai un bun pentru D-voastre și trebuie să fie pentru toți.

Pentru autonomia de până aci, cu chițibușurile D-voastre, nu veți găsi aderenți sinceri între Români.

Din străinătate.

Turburări în Portugalia. Inzadar atâtea desamintiri oficiale e din partea guvernului, cuprinse și ele în telegrame laconice, nemulțumirea din Portugalia crește din zi în zi. Cauza se poate găsi în neputința guvernului de a îndeplini angajamentele luate față de țară. »E mai rău ca pe timpul monarhiei«, zice vre-un aderent al vechiului regim, și vorba prinde. Căci este cert, că monarhiștii agită contra republicii. Și nu este greu să prindă rădăcini tot mai tari în simul populației deziluzionate de noul regim, mișcarea ascunsă dar bine chibzuită a celor lipsiți de putere.

După veștile cari sosesc din Portugalia ieri a izbucnit o grevă generală în Lisabona. Au declarat greva lucrătorii și ofițierii căilor ferate. Intreagă circulația atât pe liniile portugheze cât și pe cele internaționale, este întreruptă. De distrus, n'au distrus nimic. Greviștii cer lecuirea gravaminelor, accentuând, că vor ținea mărșinile ordinii publice.

Tot eri au declarat grevă parțială și amployații comerciali. S'au întâmpinat ciocniri între poliție și greviști, arestându-se mai multe persoane. Prin oraș circulă pe toate străzile patrola de soldați, pentru menținerea ordinii.

Tot în cursul zilei de eri s'au pus în grevă și lucrătorii mineri, — ceeace a produs agitație în întreg orașul. Guvernul a luat toate măsurile, ca să oprească lățirea grevei în restul țării.

Sub influența acestei stări ce domnește în Lisabona, ministrul de interne Almeida și-a înaintat demisia. La vestea demisiei s'a adunat înaintea palatului de interne mulțime imensă de oameni, demonstrând contra greviștilor.

O delegație a amployaților comerciali, — cari n'au aderat la greva declarată a soților s'a prezentat la președintele Braga, rugându-l să nu primească demisia ministrului de interne.

Președintele a declarat înaintea delegației, că nu o va primi.

Ce va aduce ziua de mâine nu se știe.

Dr. Stefan Tămășdan,

medic univ. specialist în dentură,

Arad, vis à-vis cu casa comitatului.

Palatul Fischer Eliz. Poarta II.

Consultatii dela orele 8-12 a. m. și 3-6 d. a.

Viața românească în Arad.

— Indemnuri și stăruințe culturale. —

Ședința Reuniunii Femeilor Române.

Ieri a avut loc o ședință a comiteului Reuniunii Femeilor, în casa unei rezidente Letiția Oncu, fiind la ordinea zilei, proiectarea unui bal costumat (port național), care s'a și hotărât se da în seara de 9 Februarie st. n. în sala „Crucea Albă”, sub patronajul celor membre fundatoare ale acestei reuniuni.

Dna prezidentă, a cetit apoi urmărirea rugare a dlui pictor Albescu. Doamnei prezidente a „Reuniunii femeilor mână din Arad și provincie”.

avu Albescu, pictor român, absolvent al Academiei de arte-frumoase din București, ori-ar transilvănean, având în vedere marile te naționale românești, săvârșite de mecele Vasile Stroescu, în acest scop am pic în ulei pe pânză, (portret) mărime naturală, execuția artistică desăvârșită și încadrat în o ramă solidă.

Vă rog onorată doamnă prezidentă să binețiți a-l cumpăra pentru Reuniunea ce o conține!

Primiți, vă rog etc.

Arad, în 3 Ianuarie st. n. 1911.

S. Albescu.

Dnele membre, prezente au primit propunerea de a cumpăra portretul iarelui mecenat Vasile Stroescu, cu unanimitate de bucurie, manifestând cu toată deosebit entuziasm, cu atât mai mult în ziua aceasta este posibil și desăvârșit de cel mai mare

La încheierea ședinței, discutându-se în nou proiectul zidirii edificiului de coală, comitetul a hotărât a înainta enerabilului Consistor, un ofert, cu rugarea să vândă Reuniunii, cu prețul costului intravilanele de lângă curtea Episcopoească, pe care e proiectat planul, zidirii școlii de fete.

Pentru școala de fete.

— Împlinim o datorie deosebit de plăcută când anunțăm că la „Reuniunea femeilor române din Arad și provincie”, care de ani de zile depune o născută stăruitoare și plină de abnegație pentru clădirea unei școli de fete în Arad, — s'au înscris din nou nouă membre fundatoare: d-na văducă Aurelia Vulcan din Oradea, doamna Alexandrina Dr. ... , solvind taxa de

... de îmbucurări în răstimp de ... s'au înscris 12 membre ... venind astfel în ajutorul Reuniunii din Arad, pentru înlesni realizarea unei ținte de mare importanță pentru poporul nostru: »Școală și internat de fete în Arad — la marginea României».

Fieca pildele frumoase de jertfă de până acum să fie urmate de mulți și multe.

Revelionul.

Anul nou românesc se va serba în Arad de data aceasta în cadre mai largi și mai solemne. Cercul tinerilor români, în frunte cu dl Dr. Cornel Iancu, organizează o producție teatrală și muzicală. Serbarea va avea loc azi Vineri în sala mare a otelului „Central”. Prețurile: Locul I 4 cor., L. II 3 cor., L. III 2 cor., bilet de intrare 1 cor.

Cină comună. Invitații speciale nu se fac.

La serbarea aceasta românească sânt invitați și cei din provincie.

Program :

1. Cor bărbătesc:
 - a) C. Savu: Marș.
 - b) C. Porumbescu: La un nor.
2. Dl și dna Popescu (farsă) de Courteline localizată de G. Ranetti.

Persoane:

Sarmalidi — — — Dl Dr. Teodor Roxin
Dnu Popescu — — — Dl Iuliu Giurgiu
Dna Popescu — — — Dna Marilina Bocu
Marita — — — — — Dra Livia Dimitrescu

3. Cor mixt:
 - a) G. Dima: Sub fereastra mândrii mele.
 - b) F. Mendelssohn: Privighitoarea.
4. Solo de vioară: dl A. Popescu cu acompaniament de pian: dșoara Mărioara Trailescu.
 - a) S. Bach: Arie.
 - b) Wieniawsk: Kuyaviak (Dans).
5. Declamații
6. C. Porumbescu: Baladă română.
7. Cor mixt:
 - a) Vidu: Pui de lei.

Inceputul la orele 8 seara.

Al 4-lea Matineu.

Publicăm astăzi programul matineului al 4-lea ce-l organizează cercul domnișoarelor române din Arad în beneficiul școlii de fete din Arad.

Matineul acesta va avea loc în »hotelul Central», Joi 19 Ianuarie n., la orele 5 d. a.

Pentru acest matineu, care va fi o surpriză pentru lumea noastră românească, se manifestă un deosebit interes și în cercurile mai largi din provincie.

Program :

1. a) Moskowsky Valse (cântate la pian de Dna Hort. Velici)
2. Eliade Rădulescu »Sburătorul» legenda recitată de Dna Marilina Bocu.
3. a) Bizet »Habanera» din »Carmen»
b) Dima »Mândruțo de demult»
c) Șorban »Însura-m'ași, însura»
4. Jocuri românești:
 - a) »Hora» jucate de Dșoarele Florica Bordan, Florica Crișan, Livia Dimitrescu, Anicuța C. Pop, Georgina Pop, Angila Bodoran, Stela Suci, Mărioara Trailescu, Viorica Ursu, L. Vajan.
 - b) »Chindia»
 - c) »Hațegana»

INFORMAȚIUNI.

A R A D, 12 Ianuarie n. 1911

— **Distincția unui primar vrednic.** Din Săcădate ni-se scrie: A doua zi de Crăciun s'a serbat în comuna Săcădate în cadrul unor festivități locale frumoase, la care s'au adunat toți locuitorii comunei fără deosebire de lege, aniversara a douăzeci și treia de când vrednicul primar Toma Prie conduce trebile comunei. Din acest prilej M. Sa împăratul a conferit jubilentului crucea de argint cu coroană pentru meritele câștigate în lungul șir de ani. Prea înalta distincție i-a fost adusă la cunoștință de pretorele A. Putkowsky, mandatarul comitatului, care după o frumoasă vorbire ocazională i-a aninat crucea pe piept, urându-i ani mulți înainte și rîvnă la munca pentru înaintarea comunei care i-a fost încredințată.

Intre cei cari veniseră să ia parte la această serbare era și fiul veteranului primar, distinsului domn Dr. Octavian Prie, profesor la gimnazul din Brad.

Sărbătoritul urcă tribuna și în cuvinte mișcătoare mulțumește asistenților și mai ales pretorelui care l-a propus, pentru distincția de care se împărtășește acum. Poporul a izbucnit în aclamații însuflețite.

După aceasta a luat cuvântul bătrînul preot al satului, care într'o vorbire caldă reliează meritele muncii neobosite ale jubilentului. După sfârșitul serbării, invitaților străini și inteligenței române i-s'a oferit un prânz bogat în casa vrednicului primar. *Asistentul.*

— **Se caută medic român.** Cu termen până la 19 Ianuarie n. se publică concurs pentru postul de medic cercual în Ofcea-Borcea (pretura Panciova). Reședința medicului e Ofcea. Leafa anuală 1600 cor., cvincvenalii de câte 200 cor., 240 cor. bani de cvartir și pentru vizite medicale taxele stabilite de lege.

Comuna Ofcea, reședința medicului, e comună curat românească, cu vre-o 1600 locuitori, și în depărtare de jum. oră (cu trăsura) de Panciova.

Petițiile sânt a se adresa oficiului primpretorial din Panciova.

— **O inimă nobilă.** Ni se scrie: Este foarte interesant să vezi pe bătrînul proprietar al magazinului de cosciuguri de metal din edificiul teatrului orașenesc din Arad, pe dl Francisc Limbeck ieșind cu coria de grăunțe în mână la micii săi protejați, paseri și porumbi, cari s'au deprins a-l aștepta zi de zi pe acoperișul palatelor din apropiere. Cât ce-l zăresc stoluri mari de paseri se lasă în fața lui, ospătându-se sgomotoase din sămânțele aruncate. Dar nu numai pentru ajutorarea acestora bate inima lui cea caldă în aceste timpuri reci de iarnă. An de an la sfințele sărbători ale nașterii și învierii Domnului își aduce aminte și de școlarii săraci și silitori la învățătură. La avizul dat de On. red. a Tribunei. i-am dus și în zilele de ajun ale Nașterii Domnului, patru dintre cei mai distinși școlari săraci din școlile noastre confesionale, spre a-i providea cu vestimente calde de iarnă. E o plăcere să vezi pe acest încăruntit binefăcător al săracilor, cum poartă de mână ca pe fii săi pe școlarii cei goi și rupți, din prăvălie în prăvălie spre a le alege și cumpăra cămeși, haine,

Cei cari
oresc: **mobile**

bune,
frumoase,
ieftine,

să se adreseze cu toată încrederea fabricanților de mobile
Székely și Német
din Marosvásárhely,
(Plata Széchenyi 47).

La cerere prezentăm și în provincie bogata noastră colecție. La înțelegere aparte expedăm franco în orice parte a Ardealului. — Atelier de primul rang. — Mare asortiment de trusouri pentru mirese.

ghete și căciuli; apoi îndemnându-l să se poarte bine, să învețe, să cerceteze sfânta biserică și să-și cinstească părinții. Fapta aceasta e cu atât mai nobilă, că dl Limbeck nu caută limba și confesiunea protejaților săi, el ca bun catolic zice că fiecare om să-și prețuiască limba și legea sa, precum prețuiește rănsul pe ale lui. Apoi d-sa nu dă numai celor ce îi deschid ușa spre a-i cere, ci însuși îi vizitează și eliberează la sine pe săracii lui.

Mișcat de această faptă, proprietarul magazinului de haine Moskovicz, din același edificiu, de unde a procurat dl Limbeck hainele, a cerut ca de azi înainte să-i aducem și lui câte doi băieți săraci din școlăle noastre, provăzând și din partea sa pe doi băieți cu toate cele trebuincioase.

Dl Limbeck ne-a declarat de multe ori în anii trecuți să nu-i facem, că nu așteaptă reclamă pentru acest imbold al inimii sale, noi însă nu putem rețacea asemenea cazuri fără a ne exprima admirațiunea și cea mai sinceră mulțumită. — În numele corpului învățătoresc: *Iosif Moldovan*, director școlar.

— **Autorul „Scrisorilor din Sibiu“.** „Gazeta Transilvaniei“ asigură azi pe autorii ei că au orul „Scrisorilor din Sibiu“ e dl *Ilarie Chendi*. O minciună, bine înțeles, ca multe de până acum. Tinem să constatăm însă că în timpul din urmă prea se ia în deșert numele d-lui Chendi, de oameni cari ar trebui să stea „Drepti“ în fața d-sale și să nu cuteze nici să clipească din privirile lor — ca să nu fim prea aspri — pe cât de insolente pe-atât de lipsite de orice lumină a inteligenții.

Ce privește în general rezonul stărnit în anume cercuri de aceste „Scrisori“, redacția acestui ziar declară pentru toți oamenii bine intenționați, că n'a ținut prin publicarea lor să atașeze onorabilitatea nimănui; ci le-a publicat pur și simplu pentru deosebita lor haină literară în care le-a îmbrăcat autorul.

— **La Ierusalim.** Deoarece vom să știm numărul membrilor cari vor participa la excursia ce se va organiza peste 5 ani la Ierusalim, rog ca toți cari doresc a lua parte la această frumoasă excursie să se anunțe la subsemnatul. Iar cei ce doresc vre-o informație să trimită marcă pentru răspuns.

Belárkos (per Beel) *Simion Stana*, preot.

— **Cale ferată între Sibiu și Reșinar.** Reprezentanța comunală din Reșinar a hotărât că în cazul când s'ar face o cale ferată secundară între Sibiu și Reșinar — să contribuie spre scopul clădirii cu 100.000 de coroane.

— **Viriliștii români ai orașului Sibiu pe anul 1911** sânt următorii: Excel. Sa mitropolitul Ioan Meșianu, „Fondul Pantazian“, Fondul seminarial gr. or., Parteniu Cosma directorul „Albinei“, Fondul administr. gr. or., Dr. Octavian Russu avocat, institutul „Albina“, George Imbăruș inginer, Fondul tipografiei arhidiece, Ioan de Preda avocat, Ioan B. Boiu paroh ort., Ioana Moldovan văduvă de consilier aulic, Nicolau Vidrighin econom. Suplenți: Ioan Mihailu hotelier, Alexandru Lebu privatier și Dr. Vasile Preda avocat.

— **Iarăși jandarmii...** Din Macău se anunță: Eri noapte a fost o petrecere populară în Palota (com. Cenad). Vre-o 10 feciori, cam băuți, au voit să intre în sala de joc, dar au fost oprți de jandarmi. După miezul nopții, feciori s'au luat la ceartă cu jandarmii. Sfirșitul a fost că unul dintre jandarmi l'a străpuns pe feciorul Ludányi, rânindu-l de moarte. Ceilalți feciori au fost arestați.

— **Pentru onomastica.** civile de fete a „Asociațiunii din Bona. Vasile Bologa, răscumpărând felicitările din lejul onomasticele sale a dăruit 10 cor. la fond. Episcopul Nicolae Popa pentru masa Invităcelor, al Reuniunii meseriașilor români sibieni.

— **La fondul Victor și Eugenia Tordășanu** pentru înzestrarea fetelor sărace al „Reuniunii meseriașilor sibieni“ au mai dăruit: Iile Beu, paroh, Apoldul-Inferior și soția sa Paraschiva n. Coșea, 1 cor., Moise Oarș, proprietar, Armeni și soția sa Ana 2 cor., Hortenzia Lupăș, fiica prof. Dr. Lucas, Săliște, 1 cor., Ermil Borcia, funcț. la „Transilvania“ 50 bani, Dr. Ilarion Holom, adv., Elisabetopole, 1 cor. și Aurel Baciu, voluntar la artilerie, 20 bani.

— **Toreadoarele oprite dela lupta cu taurii.** Ministrul de interne a Spaniei a dat un ordin, prin care interzice de-acum înainte femeilor să ia parte activă la luptele cu taurii. În trecut sportul acesta era mai lăsat între femei, dar și astăzi se găsec destule cari îl fac. Astfel în Madrid este mare imbulzeală pentru câștigarea locurilor de lângă arenă, de unde se poate vedea mai bine prima espada. Această femeie înfinge spada cu eleganță uimitoare, în cei mai turbați tauri.

Pentru că intrarea aceasta pe arena luptelor să nu deștepte simțul de gelozie și în alte femei, cari să se dedice acestui sport, a edat ministrul ordinațiunea de mai sus, pe care o motivează cu cuvintele; „Cu toate că legea nu oprește pe femei dela exercitarea acestei arte, totuși este atât de contrară blândeții femești, că își oferă un spectacol chinuitor. De-aceia autoritățile vor interzice orice lupte cu tauri, la cari vor lua parte activă și femei, ca toreadoare“.

— **Lojele de teatru ale familiei Mocionv.** Din Timișoara ni-se scrie, că orașul a cumpărat dela familia Mociony cele 3 loji dela teatrul de acolo, cari formau proprietatea familiei, cu prețul de 38.820 cor. Suma aceasta a fost plătită la banca „Timișana“.

— **Licitarea unei mirese.** Veștea vine din Geneva. Într'un sat aproape de Soleure trăiau doi tineri logodiți, cari nu se știe din ce pricină s'au certat mai zilele trecute și s'au gândit că ar fi bine să strice logodna. Propunerea venia din partea logodnicului.

Logodnica a ligat însă de această hotărâre o condiție, a nime ca fostul logodnic să l caute alt logodnic.

Lucru ușor. Logodnicul a dat de știre în sat, că va da 200 de franci celui ce se va logodi cu fosta lui logodnică. S'au prezentat doi concurenți. Unul cerând 300 de franci, — iar altul numai 150 de franci. N'au fost însă acceptați. Fostul logodnic așteaptă să vină altul cu o ofertă și mai mică.

— **Răscumpărarea felicitărilor de anul nou.** Ca răscumpărări a felicitărilor de anul nou au mai contribuit următorii domni: Alexandru Crăciunescu 12 cor., Dr. Cornel Crăciunescu 9 cor., Ioan Folea 1 cor. total 22 cor., și David Vaniga 10 exemplare „confertița“ pentru combaterea alcoolismului în valoare de 16 cor. Timișoara, 12 Ianuarie n. *Romulus Cărăbașiu*, dir. desp. „Timișoara“ al Astrei.

— **La „Reuniunea meseriașilor români din Sibiu“** au fost primiți următorii membri ordinari: Victor Reti și Nicolae Mohan (originari din Sibiu), sodali zidari; Ioan Rațiu (originar din Oeștea), Emanuil Herbal (orig. din Dobru), sodali croitori, Visarion Mera (orig. din Sibiu), Nicolae Tăusan (orig. din Broșteni) și Vasile Rațiu (orig. din Oeștea), sodali pantofari, Visarion Iacob (orig. din Găsteriș) măestru franzelar, Vasile Suciu (orig. din Unișul superior) sodal cizmă, Aron Suciu (orig. din Unișul superior), sod.

Fi. de la o făcut șanu neatins.

— **Societatea m.** anunță: Zilele acestea „Impăratul Vilhelm“ pentru ca Ca taxă de primire s'a fixat suma mii mărci, cu o cotizație anuală de o m. Care va plăti odată patruzeci de mii mărci, nu va mai plăti și cotizația. Organele acestei societăți sânt: adunarea generală, senatul și direcțiunea. Adunarea generală va alege numai zece membrii în senat, căci pe ceilalți îi va numi împăratul Vilhelm, protectorul societății.

— **Execuția asasinului Favier.** Eri s'a executat prin ghilotină în orașul Lille (Franța) asasinul Favier, care a omorât în chip brutal pe un servitor al unui institut de bani, spărgând și furând cassa.

Deja alaltăeri dimineața populația era într-o fierbere mare. Grupuri de mii de oameni opreau orice circulație în oraș. Mulțimea a eșit apoi la orele 7 într-o întâmpinarea călăului, sosit din Paris. I-s'au făcut ovațiuni tumultuoase, cari nu mai conteneau. Călăul a fost nevoit să meargă până în oraș, alături de manifestații.

Cârciumele din apropierea locului de execuție erau ticsite de lume din împrejurimi. Chiote și cântece până la miezul nopții, când prefectul a dat ordin ca toate cârciumele să se închidă. Lumea a tăhărit ne străzi luându-o apoi pe stradele

La revărsatul locului de execuție dărmii și vardișelilor din prejur prietării lor a S'au incasat pentru me de 150—200 franci.

La orele 6 asasinul a fost trezit, aducându-i-se la cunoștință, că președintele republicii a respins cererea lui de grațiere. Vorbele ceste l'au lăsat rece. S'a îmbrăcat și, urm de călău, s'au îndreptat cu pași siguri spre ghilotina, care cu cinci minute în urmă i-retezit capul.

Publicul a însoțit actul execuției cu vociferări selvatice și cuvinte de ocară la adresa asasinului.

— **Un singur pasager pe un vapor.** Din New-York se scrie că vaporul „Vaterland“ a oț răsit portul, având numai un pasager, soția un cunoscut bărbat de sport din Anglia, doamna Pollock. Toți ceilalți fac parte din personalul vaporului. Se poate dar zice că vaporul este yacht particular al acestei dame norocoase, căci stea la dispoziție 150 de ch-linari, mai mulți bucatari și cameriere, cu un cuvânt întreagă servitorimea vaporului.

Ei singure îi va cânta taraful, și nu va face curte căpitanul vaporului.

Ocazie rară, — și dama a de în întreaga lume.

x Atragem și pe copii, ca cumpărători. Kovács Bé, copii, Cluj Kolozsvár, întreg Ardealul a cesta este unică, articlii pentru îmbrăcăminte copiilor. Antea pentru calitatea bun a mărfurilor ei și pentru serviciu trimete mustre din orice articlii în branșa aceasta.

Magazinul poate fi cercetat fără obligament cumpăra.

Spectacolul Timișorii e magazinul de haine gata pentru bărbați și copii al lui

Henrich Schul & Comp.

din Timișoara, centru, stada Kossuth Lajos 21.

În noul magazin de haine deschis în palatul Băncii de economii Timișoara-Josefstadt se află haine și paltoane gata delo cele mai ieftene până la cele mai fine și la ultima modă până lângă prețuri fixe moderate.

Magaz'nul poate fi privit oricând, fără nici un obligament de a cumpăra.

...n Sibiu ar putea și ar
...pepiniera activității noastre

...rubiți lângă necososul secretar, dl Victor
...ordășianu — fruntașii vieții românești din co
...mitatul Sibiului ne-ar putea oferi cele mai lămu
...rite îndemnuri pentru agricultura noastră.

Așa cum se poate înfripa, ființa Reuniunii de
...agricultură din Sibiu — ne oferă — *ce e drept
...cam târziu*, — (date pentru anul 1909 la înce
...putul anului 1911 — I) următoarele date:

Reuniunea are (sdecă a avut) la 31 Decembrie
1909:

5 fondatori, 2 membri oratori, 13 membrii
pe viață 7 membri ajutători și 963 membrii or
dinari — în total 990 membrii — dintre cari 73
cu locuința în afara de comitatul Sibiului. Comi
tetul central, format din 18 membri, a ținut în
cursul anului 1909 — 12 ședințe, în cari a deli
berat chestiunile privitoare la activitatea Reuniu
nii, luând 261 concluzii.

Reuniunea are o bibliotecă proprie, în care au
apărut 15 publicații economice. Cea din urmă a
fost «Nutrirea animalelor de casă» de A. Cos
ciuc, prima a fost Reuniunea cu 100 coroane pu
blicate în 1000 exemplare.

În cursul anului 1909 a ținut Reuniunea la
Orlat o expoziție de coșii; — la Apoldul Inferi
rior și la Ruși câte o întrunire agricolă.

În întrunirea de la Apold s'a hotărât alcătuirea
unei pepiniere pentru via de vile.

Reuniunea a împărțit semințe de nutrețuri
măestrite: 72 Kg. trifoi, 34 Kg. lupșină și 28
Kg. nașpi de nutreț.

Însoțirile de credit sătesc, sistem Riffelen, au
fost și în anul 1909 sprijinite de Reuniunea cu
multă stăruință. Numărul acestor însoțiri a fost
de 16, care au și dat raport despre activitatea
lor anuală.

Cu mult succes s'a menținut «Școala practică
de economie din Sălștea», la care pe viitor se va
lăvța și industria de casă (tesutul și cusutul).

În întreg cu anul Reuniunea, mai bine
zis secretarul ei, a publicat în toate ziarele no
astre informații și rașonate de interes agricol.

Averea Reuniunii la 31 Dec. 1909 a fost de
19342 coroane 17 fi. cu un spor față de anul
precedent de 943 cor. 70 fi.

Consemnarea uneltelor și mașinilor ce are Reu
niunea — n'o înregistrăm, că prea e sărăcă
cioasă. V. O. - dă.

Datoria publică a României. Expunerea
situației financiare a tezaurului public la 30
Septembrie 1909 arată că datoria publică a țării,
la 1 Aprilie 1909, a fost de 1.445.605.903 lei.
Subtrăgând din suma aceasta 25.688.757 lei, to
talul amortizărilor în 1909/10, rezultă că datoria
publică a României pe ziua de 1 Aprilie 1910,
a fost de 1.419.916.306 lei. La suma aceasta mai
adause însă și noile împrumuturi din 1909/10
și prevăzute în bugetul anului 1910/11, anume:
împrumutul extern de 128.000.000 lei; împrumut
pentru păduri 3.000.000 lei cu o anuitate de
2.236.121 lei.

Satul român a amortizat de la început și până
la 1 Aprilie 1910 suma de 782.089.154 lei ceea
ce a făcut ca datoria publică, în valoare totală de
2.435.232.681 lei, contractată de România în cur
sul anilor, să se reducă la suma de mai sus.

Din totalul datoriei publice în circulație,
179.217.000 lei sânt în titluri de rentă 5%
1.316.397.300 lei titluri de rentă 4% și 962.500
lei într'un singur titlu de rentă perpetuu.

Întreaga datorie publică a României este amor
tizabilă.

Dacă la cifra de 1.419.916.306 lei, cât a fost
datoria publică pe ziua de 1 Aprilie 1910, mai
adăugăm împrumuturile noi contractate, dam
de o cifră care se apropie de 1 miliard 600 mi
lioane lei.

Poșta Administrației.

Ioan Dumitrescu, Șard. Am primit 30 cor. ca
abonament până la 1 Maiu 1911.

Dimitrie Ganea, Cricbăra. Am primit 5 cor.
abonament până la finea anului 1910.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.
«Tribuna» instituit tipografic, Nichin și cons.

Mulțămită publică.

La petrecerea din 8 Ianuarie n. a tinerilor me
seriași români din loc au suprasolvit următorii
onor. domni: I. P. Sa episcopul I. I. Papp, 10 cor.,
Antoniu Mocioni de Foeni 10 cor., Dr. Nicolae
Oncu, director 10 cor. Sava Raicu, secretar 8 cor.,
Dr. I. Suci, adv. 5 cor., Dr. Șt. C. Pop, adv. 5
cor., Dr. Ioan Nemeth, adv. 5 cor., Frații Burza,
4 cor., Vasile Beleş, protopop, 420 cor., dna Botiș,
3 cor., N. Stan, serg. major 3 cor., Dr. Sever
Ispravnic, adv. 3 cor., Luca Raicu, 260 cor.,
G. Serb, 240 cor., Ex. Sa Victor Mihály de Apșa
metr. 2 cor., Iosif Schiopu, 2 cor., Gheorghe
Popoviciu, inv. 1 cor., N. Garoi 1 cor., Traian
Vajian, 1 cor., I. Olariu, 1 cor., Radivoi Radovan,
1 cor., Goda, 1 cor., L. Pajje, 1 cor., I. Raicu 1
cor., R. Ursu, 60 fil., M. Ursu, 60 fil., G. Scor
tar, 60 fil., N. Injilner, 60 fil., N. Bencecan, 60
fil., N. Gal 60 fil., G. Dehelean, 60 fil., G. Miloș,
40 fil., Murășan, 40 fil., Total cor. 9220. Pri
mească stimații donatori și pe calea aceasta sinte
cerile noastre mulțumite. Arad, 12 Ianuarie n. 1911.

Comitetul aranjator.

Dr. B. BASIOTA medic
specialist în morburile femelești.

Cluj-Kolozsvár, Str. Ferenc József No 6.
Consultațiuni între orele 8 - 10 a. m. 3-5 p. m.

Mulțumită.

În aceste momente pentru mine de grea în
cercate fiindu-mi cu neputință să-mi exprim în
special călduroasa mea mulțumită atât acelor sti
mabile doamne și domni, cari au participat la
înmormintarea în veci neuitatului meu fiu

med. Dr. Constantin T. Ghidiu

cât și acelor, cari în persoană ori în scris au
grăbit să-mi exprime sincerile lor condolențe,
le mulțumesc pe calea aceasta din adâncul
inimei mele.

În deosebi mulțumesc Prea Sfinției Sale dlui
episcop diecezan Dr. E. Miron Cristea, pentru
deosebită mângâiere ce mi-a făcut prin partici
parea în persoană și petrecerea pînă la mormint
a regretatului meu fiu, apoi înalt Prea Cuvioșiei
Sale Părintelui arhimandrit și vicar episcopesc
Filaret Musta ca pontificant, P. Cuv. Sale Dr. I.
T. Bădescu, care prin cuvîntarea funebrelă a
turnat balzam în ranele deschise, mai departe
P. Cuvioșiei Sale Dr. Iosif Olariu și mult ono
raților preoți asistenți: George Petrescu, profe
sor, George Popovici din Zăguzeni, Ioan Stoian,
George Busu și Părintelui diacon Dr. Aurel
Mihaescu: în fine exprim aceea mulțumită co
rului seminarial și corului mixt al societății
române de cîntări din loc., cari prin cîntările lor
duioase au contribuit la înălțarea acestui act
lugubru, și amabilelor domnișoare cari au în
soțit coșciugul fiului meu la ultimul lăcaș.

Andrei Ghidiu,
protoposbiterul Caransebeșului.

Credit pe ipotecă, pe cambie
și pentru officianți
mijlocește

Herzog Sándor

ARAD,
str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

Artistică.

din Timișoara.

...adurul probelor de danț
...serata etnografică din Ti
...arar jează totdeauna și o probă
...românească pentru toți aceia, cari do
...ac a învăța acest joc frumos. Probele au
loc Lunia și Joia, la crele 8 seara, în sala
cea mică dela hotelul «Principele de Co
roană». Serata va fi condusă personal de
dl Dr. Tiberiu Bredicean. După interesul
publicului ce se manifestează de pe acum,
serata promite a fi foarte cercetată. Se fac
pregătiri extinse pentru reușită.

Comitetul aranjator constă din 58 de
tineri. Expedierea invitațiilor s'a început azi.

Concert și teatru în Avrig. Intelectuali ro
mâni din Avrig invită la concertul și reprezen
tarea teatrului ce va avea loc în hotelul comunal
din Avrig, cu concursul clerical an. II din Si
biu, — Vineri, 20 Ianuarie n. Se va juca «Așa
a fost să fie», piesă populară de A. Tintariu.
După producție danț. Începutul la orele 8 seara.

ECONOMIE.

Reuniune română de agricultură din
comitatul Sibiului.

— Raportul general pentru anul 1909. —

Decâteori primim raportul despre activitatea
întăiei noastre reuniuni agricole — avem senti
mentul unui adânc regret, pentru lipsa de inter
es, cu care se lupă orice încercare de a con
tribui la organizarea economică a neamului
nostru.

Cadrele largi, ce totuși au rămas Reuniunii
române de agricultură, cel puțin pentru comita
tul Sibiului; ar putea fi amplute cu o astfel de
activitate, ca să fie model de acțiune agricolă
pentru întreg neamul nostru. Căci toate condi
țiile sânt date: Statute cu largă cerc de activi
tate, harbași cu putere de acțiune și mai pe sus
de toate o țărânie deșteaptă, bine situată și în
telegătoare de organizație — ca în nici un alt
comitat locuit de Români.

Și cu toate aceste, — relativ, Reuniunea ro
mână de agricultură din comitatul Sibiului nu
ne oferă, prin activitatea sa, prilej să-i datorim
admirație.

Reunionssem între reuniunile agricole cea mai
activă și Reuniunea agricolă din Sibiu. Dar ca
să fim dreți, trebuie să spunem că întregă a
creastă activitate, fie cu scrișul, fie cu îndemnu
rile practice, s'a începe și s'a sfârșite cu însufle
țirea secretarului Reuniunii, a dlui Victor Tor
dășianu.

Nimbul și nivelul și întreaga activitate, așa cum
este, a Reuniunii de agricultură din Sibiu e sus
ținută și forțată de secretarul ei, care are și alte
îndeletniciri — rămânându-i pentru Reuniune nu
mai o prea puțină parte din vremea, ce o poate
jerfi pentru lucrurile de obște.

Dintre cei 93 membri ai Reuniunii, care tră
iesc în Sibiu, poate 5 ori 6 să și fi luat vre-o
dată în considerare problemele Reuniunii
de agricultură. Cel mult vor fi de părere că
năstărește în coronea s'au mântuit de în
datorire ce le au față de agricultura opropșitului
nostru popor.

Ar fi vremea să ne dăm seama că astfel de
sprijine oficiale sânt ruscăse, dacă nu su ma
nifestații reale.

Rugăm ne frații noștri, cari au norocul să
a'bă în statute aprobate, credința unei activități
agricole românești — să ne prilejească pilde
stăruințe pentru întreg neamul nostru — pe te
renul agriculturii.